

LBRIS

We know
books

ATLAS GEOGRAFIC PENTRU COPII

Ediția a III-a, revizuită și completată

EDITURA
PRUT

Titlul în original:
The Kingfisher Children's Atlas

Text: Belinda Weber

Traducere: Cristina Muică

Consultant științific: prof. dr. Gheorghe Vlăsceanu

Redactori: Elena Burinschi, Gabriela Ionescu

Paginatorii: Adrian Grosu, Oxana Perțu

Cartografie: Anderson Geographics Limited,
Warfield, Berkshire

Publicat pentru prima dată în 2004 de Kingfisher,
subdiviziune a Macmillan Children's Books,
parte a Macmillan Publishers Limited

© Macmillan Children's Books, 2004, 2023

Toate drepturile rezervate

© Editura PRUT, 2008, 2023

ISBN 978-9975-54-730-7

Editura PRUT

www.prut.ro

www.edituraprut.md

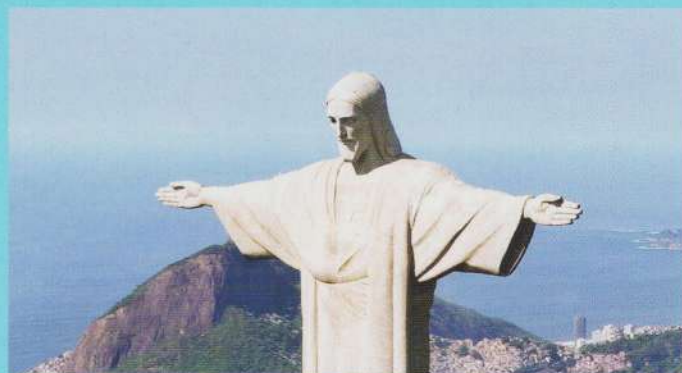
Imprimat la Tipografia Unisoft, Ucraina

Cuprins

Pământul	4–5
Cum să citești o hartă	6–7
Țările lumii	8–9

AMERICA DE NORD	10–11
Canada	12–13
Vestul Statelor Unite	14–15
Estul Statelor Unite	16–17
Mexicul și America Centrală	18–19
Regiunea Caraibilor	20–21

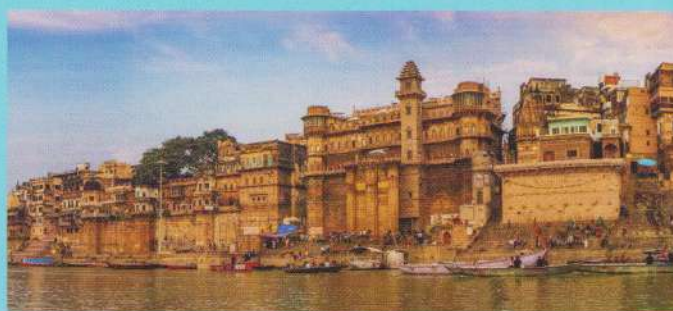
AMERICA DE SUD	22–23
America de Sud. Partea de nord	24–25
America de Sud. Partea de sud	26–27

EUROPA	28-29
Scandinavia	30-31
Arhipelagul Britanic	32-33
Germania și Țările de Jos	34-35
Franța	36-37
Spania și Portugalia	38-39
Țările Alpine și Italia	40-41
Europa de Est și Centrală	42-43
Europa de Sud-Est	44-45

AFRICA	46-47
Africa de Nord	48-49
Africa Centrală și de Sud	50-51

ASIA	52-53
Federația Rusă	54-55
Asia de Vest	56-57
Asia Centrală	58-59
Asia de Sud	60-61
Asia de Sud-Est	62-63
Asia de Est	64-65
Japonia și Coreea	66-67

AUSTRALIA ȘI OCEANIA	68-69
Australia	70-71
Noua Zeelandă	72
Ținuturile polare	73
Date și cifre	74-75
Indice	76-79
Mulțumiri	80

Pământul este o planetă care se rotește în jurul Soarelui. Cuprinde întinderi imense de uscat, numite continente, dar și mări, și oceane vaste.

Există șapte continente: America de Nord, America de Sud, Europa, Africa, Asia, Australia și Antarctica. Cele mai multe dintre ele cuprind o mare varietate de peisaje. Sunt ținuturi muntoase înalte și câmpii joase. Unde nu plouă decât foarte puțin sau deloc se întind deșerturile. Apele curgătoare pot favoriza o bogată viață animală și vegetală în unele regiuni și pot crea coridoare în cuprinsul unui peisaj. În ținuturile cu ploi abundente se pot întâlni păduri tropicale care formează oaze luxuriante de verdeață.

Oamenii schimbă și ei fața Pământului: cultivă terenurile, construiesc sate și orașe, clădiri înalte în care să trăiască și să muncească.

Configurația lumii

Oamenii au dat un nou chip lumii și prin faptul că au împărțit-o în țări. Unele sunt situate pe insule, dar cele mai multe sunt doar porțiuni ale unor întinderi vaste de uscat. Adesea frontierele sunt marcate de munți sau de râuri, dar uneori nu există niciun obstacol natural care să delimiteze locul unde se termină o țară și începe alta. Oamenii trăiesc aproape oriunde există o bucătică de pământ. În prezent, în lume sunt peste 7,9 miliarde de oameni.

Lanțuri muntoase

Munții se înalță spre cer. Cu cât sunt mai înalți, cu atât temperaturile sunt mai scăzute. Foarte puține animale pot trăi pe crestele lor.

Râuri șerpuitoare

Râurile și fluviile se scurg pe căi șerpuite spre mare. Pot să-și croiască drum chiar prin stânca tare.

Deșerturi de nisip

Acolo unde nu plouă decât foarte puțin sau deloc se formează deșerturi, cum este, de exemplu, Sahara. Această întindere pustie de nisip acoperă o mare parte a Africii de Nord.

Verde și umed

Pădurile tropicale umede cresc în ținuturi calde și ploioase, acoperind terenul cu un covor vegetal bogat și variat.

Hărțile și cartografia

Folosim hărțile și globul pământesc pentru a reprezenta țările lumii și a afla detalii asupra lor. Globul este ca o minge pe care sunt desenate continentele și oceanele. Harta este o reprezentare plană a lumii. Imaginează-ți că pe o portocală ar fi desenate toate continentele și oceanele. Dacă o cureți și încerci să întinzi coaja pe o suprafață plană, vei vedea că nu se poate obține o suprafață continuă. Cartografi reușesc să realizeze hărți fără discontinuități modificând forma unor continente și mări. De asemenea, ei trasează linii imaginare pe suprafața Pământului. Liniile orizontale care înconjoară Pământul se numesc paralele și în funcție de ele se determină latitudinea. Liniile verticale se numesc meridiane și indică longitudinea. Aceste linii formează o rețea pe suprafața Pământului, cu ajutorul căreia putem stabili cu exactitate unde este situat un anumit loc pe glob.

De la un pol la altul

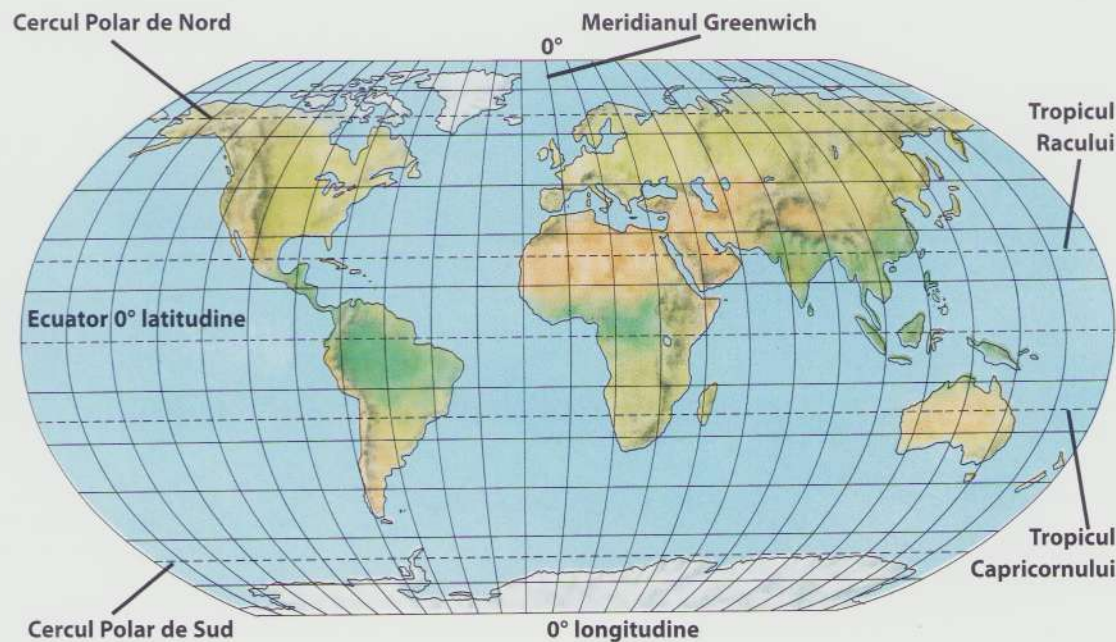
Liniile care sunt orientate de sus în jos se numesc meridiane. Toate meridianele se întâlnesc la Polul Nord, punctul cel mai nordic, și la Polul Sud, punctul cel mai sudic al Pământului.

Meridianul Greenwich

Meridianul care trece pe la jumătatea globului (separând emisfera estică de cea vestică) este numit meridianul Greenwich.

Ecuatorul

Liniile care înconjoară Pământul se numesc paralele. Ecuatorul este linia care înconjoară globul prin partea de mijloc a sa.

Jungle de beton

Oamenii ridică orașe imense care adăpostesc milioane de locuitori. Aceste construcții urbane schimbă înfățișarea peisajului natural de odinioară.

Cum să citești o hartă

Atlasul este o colecție de hărți. Hărțile sunt imagini care ne vorbesc despre diferite locuri de pe glob și ne dau tot felul de informații utile despre țări. Hărțile folosesc diferite culori, simboluri și linii pentru a ne arăta munții și văile, mările și oceanele, râurile și lacurile. Pe majoritatea hărților din acest atlas, ca în imaginea de mai jos, culorile indică înălțimea deasupra nivelului mării. Unele hărți folosesc culorile pentru a da tot felul de informații, cum ar fi locurile unde se află terenuri fertile sau deșerturi.

Liniile roșii de pe hărți arată unde se termină o țară și începe alta. Acestea se numesc granițe, hotare sau frontiere. Pătratele roșii reprezintă capitalele țărilor. Capitala este orașul principal al unei țări unde își au sediul guvernul și alte instituții importante. Câteva țări au mai mult de o capitală. Toate celelalte orașe de pe hartă sunt marcate cu cerculețe roșii. Pe hărțile din acest atlas sunt trecute și simboluri care arată unde se găsesc diverse animale, obiective industriale, monumente, diferite puncte de interes.

ABREVIERI

Arh. – Arhipelagul

Ins. - Insula

Pen. – Peninsula

Str. – Strâmtoarea

Vf. – Vârful

Vulc. – Vulcanul

Hărțile din acest atlas folosesc o serie de simboluri și cuvinte – semne convenționale – pentru a reda diverse caracteristici. Legenda de mai jos vă arată ce înseamnă fiecare dintre ele.

Așezări

- CARACAS Capitală de țară
- DENVER Capitală de stat
- MANAUS Oraș important
- MATURÍN Alte orașe

Regiuni politico-administrative și culturale

- BRAZILIA Țară
- Aruba (Regatul Țărilor de Jos) Teritoriu dependent
- ARIZONA Stat, provincie sau regiune națională

Limite administrative

- Frontieră internațională
- Frontieră în litigiu
- Limită de stat (parte dintr-un stat federal), provincie sau regiune națională

Rețea hidrografică

- Râu
- Râu cu scurgere temporară
- Canal
- Cascadă
- Lac
- Lac temporar

Topografie

- △ COTOPAXI 5 879 m Cotă (altitudine)
- Ins. MARAJÓ Insulă/Arhipelag
- CÂMPIA AMAZONULUI Unitate fizico-geografică/peisagistică

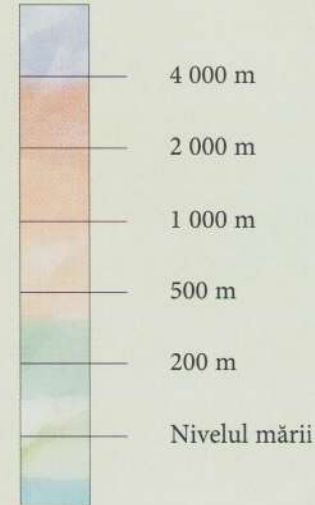
Mări și oceane

- OCEANUL PACIFIC Nume de ocean
- MAREA CARAIBILOR Nume de mare
- Mare

Banchize

- Limita de vară a banchizei
- Limita de iarnă a banchizei

Altitudini

Informații suplimentare

Pe lângă hărți veți găsi o serie de simboluri care vă spun mai multe lucruri despre regiunea prezentată și care vă ajută să înțelegeți unde este situată aceasta pe glob.

Scara grafică

Toate hărțile din atlas au o scară grafică. Aceasta arată ce distanțe corespund în realitate, pe teren, distanțelor dintre diferite puncte de pe hartă. De exemplu, scara grafică de mai jos ne spune că 28 mm pe hartă corespund cu 500 km pe teren.

Rețeaua de referință

Pe marginea fiecărei pagini apare o grilă ce conține litere și cifre. Indicele de la sfârșitul cărții semnalează pentru fiecare denumire numărul paginii și indicativele grilei. Utilizând grila de pe pagina respectivă, veți putea găsi localitatea pe care o căutați.

Drapele

Fiecare țară din lume are propriul său drapel național. Veți găsi aceste drapele pe hărți. Ele simbolizează independența și identitatea țării respective.

Globul pământesc

Globul de pe fiecare pagină arată locul (colorat în portocaliu) pe care îl ocupă pe harta lumii țările respective. Unele dintre paginile cu hărți au în plus o mică hartă într-un chenar, numită medalion. Poziția țărilor pe glob este indicată printr-un pătrățel portocaliu.

Desenele simbolice

Pe hărți veți găsi și desene simbolice care arată unele aspecte interesante din fiecare țară. Aici sunt câteva exemple. Veți întâlni astfel de simboluri pe tot cuprinsul atlasului.

Vite

Simbol pentru creșterea animalelor

Pescuit

Simbol al unei activități sau industrii

Tucan

Simbol al unui tip de faună

Catedrală

Simbol al unei clădiri celebre sau al unui monument

Banane

Simbol al unei culturi agricole

1

2

3

4

5

6

10

STATELE UNITE
ALE AMERICII
(ALASKA)

C A N A D A

STATELE UNITE
ALE AMERICII

MEXIC

CIUDAD DE MÉXICO

OTTAWA

WASHINGTON D.C.

Insulele Bermude
(Regatul Unit)

Ins. Groenlanda
(Danemarca)

Nuuk

Insulele
Saint Pierre
și Miquelon
(Franța)

0 1000 2000 km
0 500 1000 mile

1. SAINT KITTS ȘI NEVIS
2. ANTIGUA ȘI BARBUDA
3. DOMINICA
4. SAINT LUCIA
5. BARBADOS
6. SAINT VINCENT ȘI GRENADINELE
7. GRENADA

A

B

GUATEMALA
CIUDAD DE GUATEMALA

BELIZE
BELMOPAN

HONDURAS

TROUCIGALPA

NICARAGUA

MANAGUA

SAN JOSÉ

COSTA RICA

PANAMÁ

CIUDAD DE PANAMÁ

HAVANA

CUBA

BAHAMAS

Insulele Cayman
(Regatul Unit)

JAMAICA
KINGSTON

HAITI
PORT-AU-PRINCE

DOMINICANĂ
SANTO DOMINGO

Ins. Curaçao
(Regatul Țărilor de Jos)

Ins. Aruba
(Regatul Țărilor de Jos)

Ins. Bonaire
(Regatul Țărilor de Jos)

Insulele
Turks și Caicos
(Regatul Unit)

REPUBLICA
PUERTO RICO
(SUA)

Ins. Bonaire
(Regatul Țărilor de Jos)

Ins. Bonaire
(Regatul Țărilor de Jos)

Ins. Bonaire
(Regatul Țărilor de Jos)

Ins. Bonaire
(Regatul Țărilor de Jos)

Ins. Bonaire
(Regatul Țărilor de Jos)

Ins. Bonaire
(Regatul Țărilor de Jos)

AMERICA
DE SUD

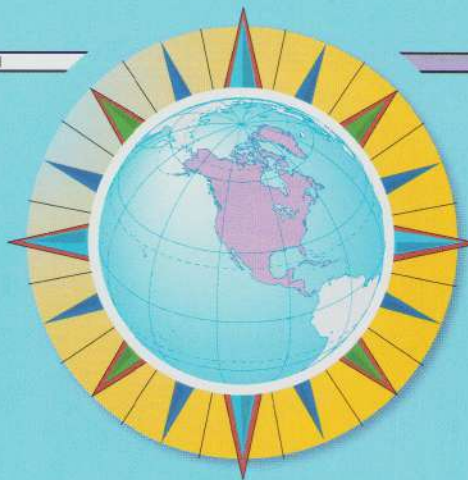
TRINIDAD
ȘI TOBAGO

PORT OF SPAIN

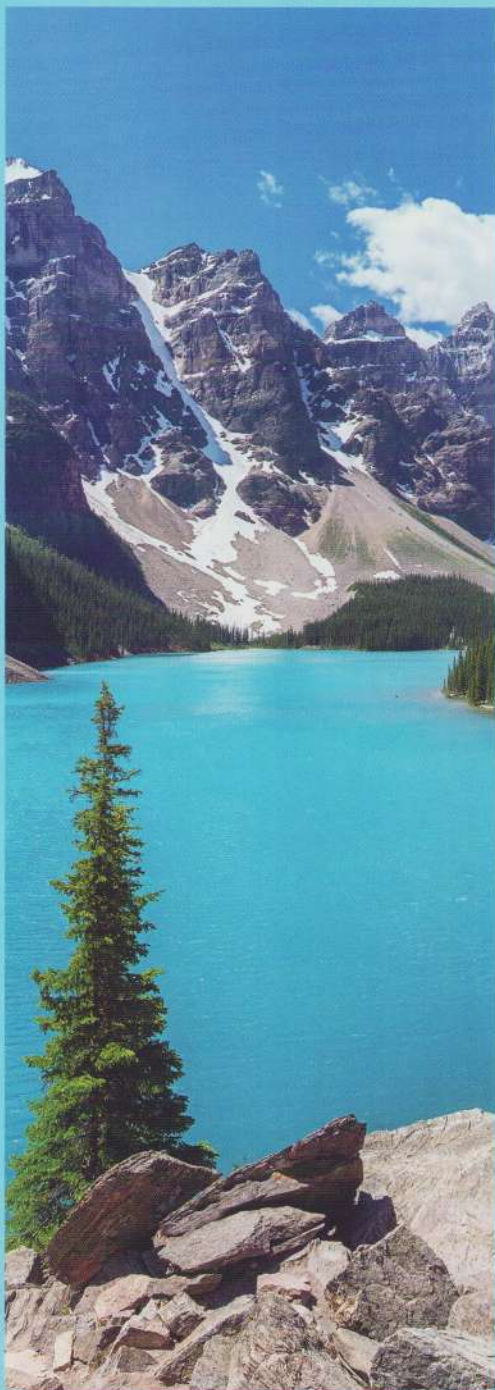

Terenuri agricole fertile

Fluviul Mississippi transportă mici particule de măr care se sedimentează când acesta se revărsă, formând soluri fertile. În câmpiile situate de-a lungul fluviului se practică diverse culturi.

AMERICA DE NORD

Limpezime de cristal

Canada are mai multe lacuri și ape interioare decât orice altă țară din lume. Au fost instituite numeroase parcuri naționale care protejează lacurile și zonele limitrofe.

Continentul nord-american este al treilea în lume ca mărime. Se întinde din ținuturile înghețate ale Arcticii, în nord, până la tropice, în sud.

Iarna în nordul îndepărtat este un ger cumplit din cauza vânturilor glaciale care bat dinspre Arctica. Cea mai mare parte a continentului are veri calde sau chiar toride. Munții Stâncoși se întind pe latura vestică a continentului, din nordul Canadei până în Mexic. În partea de est se află munții Apalași, iar între aceste două lanțuri de munți sunt câmpii întinse, netede, prin care curg apele mărețului Mississippi și ale râului Missouri.

America de Nord cuprinde trei țări mari: Canada, Statele Unite ale Americii și Mexicul; insula Groenlanda și țările mai mici din America Centrală și din regiunea Caraibilor.

Degetul mare în sus!

La crearea Statelor Unite ale Americii au contribuit oameni aparținând mai multor culturi diferite. Imigranții din Europa, Africa și Asia, ca și nativii americani, fac parte cu toții din această societate multiculturală.

